

El carrer de Ferrández i Bellés

167

El 14 d'abril de 1931, en la primera sessió municipal de l'ajuntament republicà que presidia Miquel Santaló, s'acordà per aclamació una proposició del regidor Darius Rahola per la qual es donaven els noms de Galán i García Hernández i de Ferrández i Bellés a dos carrers de la ciutat. D'aquesta manera, els republicans que havien comprovat com el seu ideal triomfava per la via electoral i enderrocava la monarquia d'una forma pacífica, retien homenatge de record envers els seus màrtirs, tots quatre militars.

Galán i García Hernández, afusellats pels fets de Jaca del 1930, tingueren dedicat el Passeig de Sant Francesc, on es trobava la caserna d'artilleria, avui ocupada pels bolets del Pla Perpinyà, i Ferrández i Bellés la pujada de les Pedreres, una zona ben propra al lloc del seu afusellament.

Ferrández i Bellés foren molt recordats aquells anys de la II República i el seu nom també figurà en d'altres carrers de poblacions gironines. En el ple municipal de Girona corresponent al 23 de març de 1932, el regidor Joaquim Colomer, d'Acció Catalana, proposà que se'ls aixequés un monument, mitjançant subscripció popular, en el lloc on havien estat afusellats. L'indret calia demanar-lo al ram de Guerra i urbanitzar-lo com a parc. El regidor Tordera s'adherí a la proposició, i Miquel de Palol, que presidia accidentalment la sessió, acordà de prendre-la en consideració i que passés a la comissió corresponent per ser estudiada. El monument, però, no va realitzar-se mai i la denominació del carrer fou esborrada pels homes del 1939.

Gràcies al llibre de Rahola so-

bre la pena de mort a Girona, el nom dels militars no morí i passà com a símbol a d'altres generacions. Nosaltres mateixos, l'any 1972, publicàvem el llibre *Afusellament de Ferrández i Bellés en temps de la Restauració*, que rememorà l'episodi bo i destacant la solidaritat gironina en el moment de demanar l'indult. Més recentment (1983), Lluís Bosch Martí, des de les pàgines dominicals de «Presència», es manifestà pel retorn dels seus noms als carrers i places de Girona i de Santa Coloma. Bosch acabava el seu escrit de reivindicació històrica afirmant: «L'Ajuntament, un cop més, té la llibertat i la paraula...»

Juntament al cap d'un any i tres mesos d'aquesta petició, l'Ajuntament del senyor Nadal, en el ple del 10 de juliol de 1984 aprovà de denominar carrer de Ferrández i Bellés l'espai vial comprès entre la pujada de les Pedreres i l'inici del carrer Julián de Bolívar, on hi ha l'accés a l'Institut Vicens Vives.

QUI EREN FERRÁNDEZ I BELLES

Ni Ferrández ni Bellés no eren gironins, però la història agitada del segle passat relligà llurs noms amb la ciutat d'una manera tràgica i circumstancial.

Ramon Ferrández i Laplaza era fill d'Embun - Osca - i amb el grau de tinent coronel exercia el comandament del Batalló Reserva de Santa Coloma de Farners, núm. 24. Tenia 53 anys quan morí afusellat.

Manuel Bellés i Casanova era tinent del Batalló Dipòsit de Santa Coloma de Farners, núm. 24, i procedia de Benasal - Castelló de la Plana -. La pena de mort

El 28 de juny de 1884, foren afusellats a Girona el comandant Ferrández i el tinent Bellés.

segà la seva vida als 34 anys. Ferrández i Bellés participaren, l'abril de 1884, en un intent d'insurrecció republicana, impulsada des de l'exterior per

Manuel Ruiz Zorrilla, i abandonaren el lloc de Santa Coloma. Detinguts ben aviat en terres de la Garrotxa, foren sotmesos a consell de guerra i condemnats a mort. Aquest fet va convertir Girona en protagonista de la història d'Espanya, ja que els condemnats hi foren jutjats i reclusos.

El govern de Madrid, presidit per Cánovas, rebé nombroses sol·licituds d'indult, procedents de totes les classes socials, des del bisbe de Girona fins a les societats obreres de Barcelona. Però es féu sord a tota demanda de clemència i l'execució tingué lloc inexorablement, el 28 de juny del mateix any, ran de la muralla de les Pedreres, on actualment hi ha el parc del carrer dels Caputxins.

L'afusellament a Girona es convertí en un tema de conversa general i tots els diaris hi dediquen els comentaris d'actualitat. El del periòdic madrileny «El Progreso» era prou expressiu: «La nación ha perdonado a los oficios de Santa Coloma de Farnés, y sólo la política del terror ha podido consentir que, a la historia del desgraciado capitán Espinosa, se añada otro capítulo horrendo... ¡Ah! Importa que Europa lo sepa, y que el país con nuestra actitud no lo olvide: la sangre derramada es una hazaña conservadora... Los españoles no hemos puesto las manos en estos horrores».

El 1889 les restes dels ajusticiats foren traslladades a un auster monument dins al cementiri de Girona. Aleshores s'organitzà

una acte en recordança i una manifestació silenciosa que recorregué els carrers principals de la ciutat. Però, més enllà d'aquest dia especial, els republicans de Girona visitaren cada any el mausoleu i hi dipositaren corones de flors en la data commemorativa.

EL CARRER DE L'INSTITUT

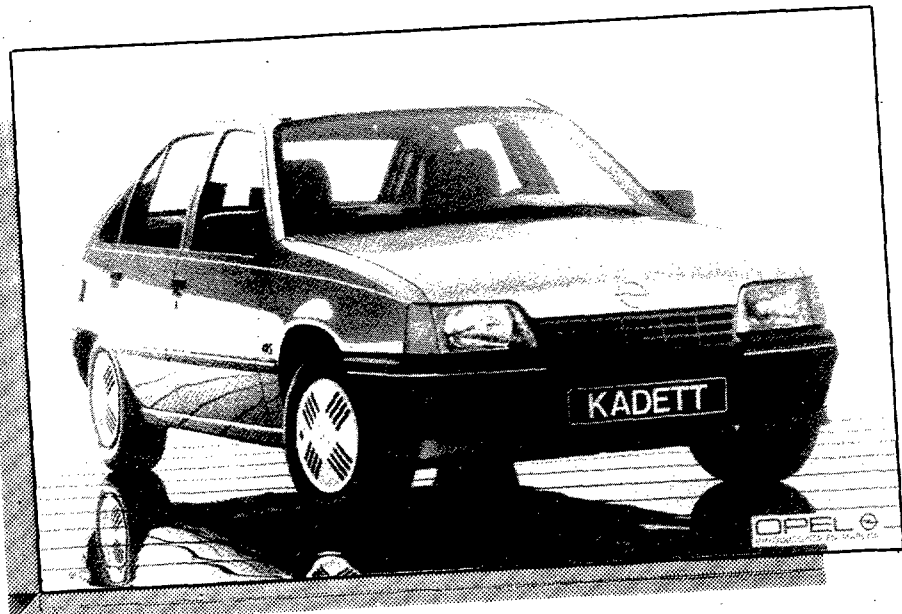
La solució que ha trobat l'Ajuntament per dedicar, un altre cop, un carrer a Ferrández i Bellés ha estat una mica salomònica, ja que el que realment s'ha fet és segregar una part del carrer que el 1968 havia estat dedicat al brigadier que pactà la rendició del 1809. D'aquesta manera, el primer tram o colze del carrer és el que ha estat dedicat als militars afusellats.

L'edifici principal de l'indret és l'Institut Vicens Vives, centre d'ensenyament secundari, estrenat durant el curs 1966-67, quan n'era director Santiago Sobrequés. La denominació va venir més tard, el 1970, coincidint amb el desè aniversari de la mort de Vicens Vives, després d'una campanya promoguda per exalumnes i refrendada per centenars d'adhesions publicades a *Presència*.

Els tràmits per a l'edificació del centre s'havien iniciat durant el temps que l'Ajuntament era presidit per Antoni Franquet. En el ple del 8 de març de 1957, la corporació s'havia compromès formalment a cedir al llavors Ministeri d'Educació Nacional un solar de 1.078 metres quadrats que afrontava a orient amb els successors de Josep Alonso de Boadella, a migdia amb els successors de Martínez, Coma, Barnoya, Corominas i Campmany, i a ponent i nord amb Jaume Figueres, per edificar-hi el nou institut.

Josep Clara

Nou Opel Kadett: el cotxe en la seva millor forma

Vingui a veure'l al seu concessionari oficial

ÀNGEL BLANCH S.A.

Ctra. Nacional II Km. 718 FORNELLS DE LA SELVA
Tel. 47 60 28

Rda. Pare Claret, nº 10 GIRONA - Tel. 20 43 81